

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Sadelmakaryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen våren 2017 samt fastställd av Sveriges Hantverksråd 2017-09-19, reviderade 2019-02-13.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

SBO Sadelmakarnas Branschorganisation

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 4500 dokumenterade timmar i yrket. Antingen i utbildning eller på av branschen validerad arbetsplats.

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av branschen.

Gesällprovet är ett yrkesprov som ska vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Arbetet ska vara omsorgsfullt och visa på god hantverksskicklighet. Provet bör utföras i nära anslutning till utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska samtliga obligatoriska delar i gesällprovet vara godkända

Provanvisningar

Provet består av ett praktiskt prov och genomförs enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av branschen.

Granskning av provet

Ansvarig granskare är branschen. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningstillfället i provanvisningarna.

Gesällprovs- och Gesällbrevskostnader

Information om kostnaderna för att få provet granskat fås av branschen. Summorna kan förändras så kontakta alltid branschen aktuella uppgifter. För närvarande (2017-08-22) är kostnaden 5.500 kr varav 2500.- betalas vid ansökan om Gesällprov (se anvisningarna i bilaga 1)

Kostnaden för Gesällbrevet betalas in efter godkänt Gesällprov, läs mer under rubriken ansökan. Kostnaden är 700 kr + moms (875 kr inkl. moms). Med brevet följer ett ID-kort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Ansökan

Ansökan om att avlägga provet görs till branschen och ska ske senast 2 månader före tänkt start av Gesällarbetet. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (bilaga 1). Kontaktinformation till branschen finns här nedan.

Efter godkänt prov görs en ansökan om att erhålla gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet och den administrativa avgiften för gesällbrevet på 875 kr inklusive moms betalas in. En generell ansökningsblankett om Gesällbrev finns på www.hantverksrad.se

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Sadelmakarnas Branschorganisation
e-post: info@sadelmakare.org
Hemsida: www.sadelmakare.org

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till;

Ulrika Sundberg

Östergarn, Hallgårds 137

623 68 Katthammarsvik

Tel. 073-089 27 25

ulrikasundberg@hotmail.se

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd

Gesäll- & Mästarbrevskansliet

Box 147

793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

Fax. 0247-151 70

www.hantverksrad.se

info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev!

PROVANVISNINGAR FÖR SADELMAKARYRKET

GENERELLT

Följande generella punkter skall beaktas:

- En komplett anmälan om att få avlägga gesällprov ska skickas till branschorganisationens ansvariga för gesällprov. Anmälan ska godkännas innan arbetet med gesällprovet får påbörjas.
- Provet utgörs av ett helt igenom hantverksmässigt arbete utan logotyper eller annan identitetsmärkning.
- Kontrollanter (ej granskare) som ska följa arbetet under provets genomförande ska intyga att det är egenhändigt utfört i enighet med av branschen fastställda bestämmelser.
- **Ritningar, mallar och övrig dokumentation skall bifogas varje arbete då det lämnas till granskning.**

LÄMPLIGA UTBILDNINGSVÄGAR

Ett eller flera av följande alternativ är lämpliga att kombinera.

- Gymnasial utbildning 3 år (Hantverksprogram/övriga hantverk/sadelmakare motsvarar cirka 1300-1400 yrkesrelaterade utbildningstimmar) eller motsvarande vuxenutbildning – grundkurs, kompletterat med något av följande:
- Lärlingsutbildning hos sadelmakarmästare, eller gesäll med mästartkompetens som är godkänd av branschen.
- Sadelmakarakademi, högskola eller annan vidareutbildning i sadelmakeri, svensk eller utländsk.
- Praktik hos svensk eller utländsk sadelmakare, vars värde prövas av branschen. Praktik föregås av minst 2 års annan utbildning som ovan.

GESÄLLPROVET KAN VARA NÅGOT AV NEDAN FÖLJANDE ALTERNATIV

- Två valfria objekt med anknytning till hästar eller ridsport, (t.ex finare remtyg kullrat och eller rundsytt samt väl arbetade packfickor)
- Tömkörningsdäckel/longeringsgjord
- Arbets-, trav- eller åksele (arbetssele måste ha ett finare detaljarbete än dagens standard)
- Ridsadel av traditionell uppbyggnad

För information om vilka arbetsmoment som är obligatoriska hänvisas till granskningsprotokoll, bilaga 2.

GRANSKNING

Central granskning sker en gång per år, vanligtvis i september och provdeltagarna levererar själva sina arbetsprover till granskningen. SBO informerar skriftligen deltagarna om tid och plats senast 1 månad före granskningstillfället. Provet skall granskas av minst två opartiska granskare som är mestare eller gesäller med mästartkompetens. Granskarna ska ha väl fördjupade kunskaper i de olika gesällprovets tekniker och funktioner. De är utsedda av Sadelmakarnas Branschorganisation (SBO) på uppdrag av Sveriges Hantverksråd.

POÄNGBEDÖMNING

För godkänt Gesällprov fordras en svårighetsgrad på minst 3,0. För godkänt krävs också minst 3,0 i poäng på vart och ett av de obligatoriska momenten för gesällprov.

Dessa anvisningar gäller även för Mästarprov. För godkänt Mästarprov fordras en svårighetsgrad minst 4,5. Det krävs också en poäng på minst 4,0 på vart och ett av de obligatoriska momenten för mästarprov.

Ett Gesällprov som även godkänts enligt Mästarprovsnormen får ligga till grund för senare mästarbrevsansökan.

För erhållande av medalj för gesällprov ska provet hålla maximal svårighetsgrad det vill säga 5,0.

- Slutpoäng 4,5 för den lilla belöningsmedaljen
- Slutpoäng 5,0 för den stora belöningsmedaljen

För mer information om svårighetsgraden, se bilaga 3.

GRANSKINGSPROTOKOLL

Branschen ansvarar för att meddela provtagaren resultatet. Om godkänt resultat uppnås informerar branschen även Gesäll- och Mästarbrevskansliet.

ANSÖKAN

En komplett ansökan ska innehålla följande uppgifter och intyg:

- Ifylld anmälan för gesällprov (finns sist i detta dokument)
- Personligt brev
- Beskrivning av det arbete du tänker utföra, med skiss eller foto
- Materialval och leverantörer
- Beräknad tidsåtgång
- Intyg om kravet på 4500 timmar är uppnått, eller förväntas uppnå inom 2 månader. Kompletteras då senare med intyg när 4.500 timmar är uppnått.
- Kopia på inbetalningen/kvitto av anmälningsavgiften på 2500 kr (betalas in till SBOs BG 391-5444)

VIKTIGT!

Anmälan ska ske 2 månader före tänkt start av gesällarbetet. Anmälan ska godkännas före arbetets början, varefter provet ska slutföras inom sex månader.

Ansökan om att avlägga provet görs till Sadelmakarnas Branschorganisation. Snabbast handläggning får du om anmälan görs digitalt och mailas till gesallprov@sadelmakare.org

Märk målet(ämne) eller kuvertet i övre vänstra kanten med GESÄLLBREVANSÖKAN. Aktuell postförsändelseadress hittar du på vår hemsida; www.sadelmakare.org/om-sbo/organisation-och-kontakt/

KOSTNAD

Alla kostnader i samband med provet, inför, under och efter, står den sökande själv för om ingen annan överenskommelse träffats. För närvarande (2017-08-22) är den totala kostnaden för granskning 5500:- varav 2500.- betalas som anmälningsavgift för Gesällprov (till SBO).

Anmälningsavgiften på 2500 kr ska, i samband med ansökan, betalas in till SBOs bankgiro 391-5444. Anmälningsavgiften är en del av den totala provavgiften på 5500 kr. Ingen hantering av ansökan görs innan anmälningsavgiften finns registrerad. Anmälningsavgiften återbetalas ej om provtagaren själv väljer att avbryta Gesällprovet eller att avstå granskning.

Kontrollera alltid att kostnadsuppgifterna stämmer innan provet påbörjas. Aktuell information om kostnaderna i samband med gesällgranskningen lämnas av SBO. Mer information på www.sadelmakare.org.

Administrationsavgiften för Gesällbrevet, f.n. 875.- inklusive moms, betalas in efter godkänt prov till Sveriges Hantverksråd. Mer information www.hantverksrad.se.

GRANSKNINGSPROTOKOLL FÖR SADELMAKARYRKET (Betygsskala 1 – 5)

INLÄMNAT ARBETE	
SÅRIGHETSGRAD	

ARBETSMOMENT

Formgivning (form och funktion)	
Malltillverkning	
Tillskärning	
Handsöm	
Kantskärning	
Räffel	
Skift	
Kantputs	
Maskinsöm *	
Kjedersöm/lustarm *	
Rundsöm (av remtyg) *	
Grundsättning (på sadel måste bedömas under arbetets gång)	
Kullring *	
Kantning *	
Stoppning (kan kompletteras som bossprov med ull eller tagel)	
Dekorsöm *	
Tidsåtgång	
Helhet samt noggrannhet	

Fet stil – obligatoriska moment för gesällprov

För att den sökanden skall erhålla gesällbrev erfordras minst 3,0 i vart och ett av de obligatoriska momenten.

Med * – obligatoriskt med minst tre försvårande moment för mästarprov

För att den sökanden skall erhålla mästarbrev erfordras minst 4,0 i vart och ett av de obligatoriska momenten och minst 4,5 i svårighetsgrad. Man ska ha minst tre försvårande tekniker för att uppnå 4,5 i svårighetsgrad.

SVÅRIGHETSGRADER FÖR SADELMAKARYRKET

Detta gäller i normalfallet och är exempel hur svårighetsgraden minskar med färre försvårade tekniker på gesällarbetena. Den ansvariga från Sadelmakarnas Branschorganisation och granskarna måste göra sin egen bedömning när arbetet är inlämnat.

- **Kullrat huvudlag** (*måste lämnas med kompletterande jobb*) **3,5 – 3,0 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 3,5 – med former, rundsöm och skyggelappar
 Svårighetsgrad 3,4 – med former, rundsöm
 Svårighetsgrad 3,3 – med former
 Svårighetsgrad 3,0 – utan fler försvårade tekniker
- **Ett par packfickor** (*måste lämnas med kompletterande jobb*) **3,5 – 3,0 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 3,5 – med kullring, rundsydda bandtag, stoppad och former
 Svårighetsgrad 3,0 – utan försvårade tekniker
- **Tömkörningsdäckel/Longeringsgjord** **3,7 – 3,2 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 3,7 – med stoppad bossa med lustarm och former och med huvudlag
 Svårighetsgrad 3,2 – utan försvårade tekniker
- **Arbetssele** **4,5 – 3,7 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 4,5 – med former, kullring, rundsytt, huvudlag med skyggelappar, stoppade bossor, putor och komplett (huvudlag, lokor med bossa, däckel, baksele, tömmar)
 Svårighetsgrad 4,4 – ej tre försvårade moment
- **Travsele** **4,5 – 3,7 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 4,7 – med former, kullring, rundsytt, stoppade bossor och komplett (huvudlag, uppkäk, bröst, däckel, ryggstycke med svanskappa, tömmar)
 Svårighetsgrad 4,5 – med färre försvårade moment men minst tre och komplett
 Svårighetsgrad 4,4 – ej tre försvårade moment
- **Åksele** **5,0 – 3,7 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 5,0 – med former, kullring, rundsöm, huvudlag med skyggelappar, stoppad bossa med lustarm och komplett (huvudlag, bröst, däckel, ryggstycke med svanskappa, baksele, draglinor, tömmar)
 Svårighetsgrad 4,7 – med färre försvårade moment men minst tre och komplett
 Svårighetsgrad 3,7 – ej tre försvårade moment
- **Engelsk ridsadel** (traditionellt uppbyggd) **5,0 – 4,6 i svårighetsgrad**
 Detta är exempel på hur svårighetsgraderna faller med färre försvårade tekniker:
 Svårighetsgrad 5,0 – sträcket juteväv till webbing och ullstoppad sits
 Svårighetsgrad 4,9 – ullstoppad sits
 Svårighetsgrad 4,7 – med nylon webbing och sensaten sits
 Svårighetsgrad 4,6 – med separerade bossor

Ansökan om gesällprov

Insändes till:

SBO/Ulrika Sundberg
Östergarn Hallgårds 137
623 68 Katthammarvik

Sökande	Namn	Personnummer
	Adress	Postnummer och ort
	Mailadress	Telefonnummer

Gesällprov	Ort där provet utförs	
	Provet påbörjas datum	Provet avslutas datum

Underskrift	Underskrift, ort och datum
-------------	----------------------------

Kontrollanterna ska se till att arbetet utförs egenhändigt. Det är önskvärt om minst en av kontrollanterna har kunskap inom ett hantverksyrke.

Kontrollant	Namn	Hantverkskunnig inom yrke
	Adress	Postnummer och ort
	Mailadress	Telefonnummer

Kontrollant	Namn	Hantverkskunnig inom yrke
	Adress	Postnummer och ort
	Mailadress	Telefonnummer

Handledare	Namn	
	Adress	Postnummer och ort
	Mailadress	Telefonnummer

Anmälningsavgiften på 2500 kr skall i samband med ansökan betalas in till SBOs bankgiro 391-5444. Anmälningsavgiften är en del av den totala provavgiften på 5500 kr. Ingen hantering av ansökan görs innan anmälningsavgiften finns registrerad. Anmälningsavgiften återbetalas ej vid uteblivande från granskningen.